

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty

Z njebies mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Čerbiske njedželske łopjeno

W Budyschinje

24. měrza 1935

Bauzen

Njedžela Dculi.

Mat. 10, 51.

Dženčnicha njedžela rěka Dculi, tš rěka: mojej woczi hladatej stajnje na Rnješa, pšchetož wón chze mi nohu se hycze wuczahnyć. Nasch tekst pak je prawa Dculi-próstwa. Na njedželi Dculi dyrbi na Jesuhowe praschenje, kiž tež tebi dženska staji, šyto chzesch, so bnych ja tebi činić, nascha najnutrnišcha modlitwa bnyć: Rnježe, so bnych ja widžik.

Hladaj jenož do šo, tak nusno trjebašch runjež ty tutu próstwu. Mny trjebamy w naschich dnjach wšchitzy hodžiny, hdžež do šo džemy, hdžež šo wo dušchu štaramy, hacž duchowne wócžo hišće widži abo niz. Dowol mi jenož to jene praschenje, hdže leži wotnyknjenn kónz twojeho žiwjenja; šyto je twoje žadanje a žedženje, twoje džěło a twoja próza? Še wšchitko jenož hontwa po šbožu žiwjenja na semi? Masch myšle jenož ša to, šytož je tu tak wulke, rjane, křažne, lubojne? A twoja dušcha dyrbi sawutlicž, wumrjecž, šo ška-lyć? Pšchetož wšcho, šytož je wot tuteho šwěta, je čažne, šwjadnje, padnje róšno, šańdže, ach, tak hušto, w pšchichodnei nožy hižo. Šny šlepny? Jesuž dženska tebie šo prašcha: šyto chzesch, so bnych ja tebi činić? — Rnježe, so bnych widžik, so bnych wuknył rošbudžicž wěrnosć wot lžě, trajaze wot šachodneho, wěčne wot čažneho, so bnych wjedžať, šytož k mojemu měrej šluži. Dha šlyšchu teho a tamneho, kiž praji, to wěm dawno hižo šam, wot šebje, pšchetož šym tola kšchesczijan! Tamny jandžel Šardiškeje wošady jo tež bě a wón bě pšchi tym ani šymny ani čoply a šo kšwalesche: ja šym bohaty a mam do wole došć a njepotriebam ničeho. Ale jašo wotmolwjenje dyrbi šlyšhecž: Ty njewěšch, šo ty šy hubjenn a žałožny a šhudny a nahi, ja čzi radžu, namaž šwojej woczi š wocžazej žalbu, šo by widžik.

Tak móžesh wjele kšchesczijanow widjecž, kiž šu tak bo- haczi a našyczeni we wězach šwěta. Maja šo kóždu njedželu k Božemu domej, šwjecža šwjate Bože wotkašanje, šu tež šwonkownje kšchesczianšy šmyšleni, ale woni šu pšchi tym žyle šlepi. Woni njewidža jich šebicžnosć, njewidža potaj- ne škutki čžěta, njewidža, šo maja jenož ša tute žiwjenje a ša pienješy šrosumjenje. Tak jich wjele šamo šo jeba.

Ša čze nětko prošchu, hladaj do šo! Šny w štrasche tajkeho tak mjenowaneho kšchesczijanštwu, kiž žaneje možy a žaneje šbožnosće nima? Jesuž šo prašcha čze hišće ras nětko, šyto chzesch, so bnych ja tebi činić? Prošch jeho, Rnježe, šo bnych ja widžik.

Šlaj, tamny šlepny w ewangeliji, wón rěkašche Barti- māus, njeje Rnješa Jesuža podarmo prošnył. Mny šlyšchimny, šo Jesuž rjeknje: „Dži, twoja wěra je čze wuštrawila. A hnydom wón widžeshche a džěshche ša Jesužom po pucžu“. Kať šbožowny je tutón muž był, wón bě šnowa narodženny. Kať je wěšće Boha a šwojeho wumóžnika š najwutrobnjšheje du- šche kšwalik. Mny móžemy rošumicž, šo njemóžeshche šo wot tuteho Jesuža wjažy džělicž, ale šo ša šwojim mišchtróm jašo wucžomnik na pucžu do Šerusalem a šhodžeshche. W šwojim čžažu šlepny, nětko pak widžazy, šwonkowny šhudny, ale we šwojim šnutsčnym tola tak bohaty, tak wježoły, tak šbožny!

Še špodžiwnje, šo šo nam w šczenjach tak hušto pšchipo- wjeda, tak je Rnješ šlepnyh hojik. Tuczi wbošy šlyšchachu žyle wošebje ke škutkam, kiž dyrbjeshche šlubjenn Mešiaž do- konjecž. Tak wěšćezi profeta Šesajas hižo: pšchetož w tym šamnym čžažu budža woczi tnych šlepnyh š mrokoťy a š čžmy hladacž (29, 18) a na druhim měšće (35, 5): tehdy budža šlepnyh woczi wotewryjene a šlychich wušchi šlyšchaze. Njeje pak tu jenož na šemške šahorjenje myšlene, ale wjele bóle chze profeta na šleposć dušche połašacž, kiž dyrbjeshche Jesuž Šhryštuž, to šwětko šwěta hojik.

Chcesz widzieć? Jesuś chcebie też w tutej hodzinie pśchi tebi na puczu do Jerusalema. Temu je też dženka hśchcze data wśchitka móż w njebiekach a na semi a jecho wutroba je pśchezo hśchcze poła luboscze a njeśtóncznje wulkeje śmilnoścze. Prośch jecho, Jesu, ty śyno Dawitowy śmil śo nade mnu, wón chce pśchi tebi stejo woścac, wón tebi kiwa, pój ke mni, hdnj śy spróznj a wobczężenj, ja chzu czi pomhac. Haj wo to śo jedna, spróznj a wobczężenj dnrbiśch pśchińc, to rěka jako jedyn, kiż je do śo śchoł, kiż je śwoje hrěchi spóśnał a nětko we prawej pofucze a zyle mały pśched Jesuśa stupi. W tutym wołomiku budze Jesuś tebi też twoje wóczko wěrny wóczinicz, śo jecho widziśch jako to jehnjo Boże, kiż je twoje hrěchi njeśko, jako to jehnjo Boże, kiż je pśches śwoju krej tebi śboże a mēr dobnjo. Budze też pola tebie każ pola tamneho klepeho śdźelaneho muža. Wón njebe je- noż bohaty na semśkej mudrosczi, nē, w jecho wutrobje bydle- śche też Jesuś jako najwyschścha mudroscz, a we wěrje do Je- suśa śo tutón ślepny pśchezo trośchtowaśche i pśalmistom: Ja pał wěrju, śo budu widzić to dobre teho Rnjeśa w kraju ži- wnych a śbóžnych. Tutón muž bē ślepny a tola widžazny.

Śchto chześch, śo bych ja tebi czińi? Rnjeże, śo bych wi- džił, śo bych jako widžazny a śahojenny pola tebie woścak! Jako Bartimäus, tón ślepny, wot Jesuśa śahojenny bē, dha bē tón prěni, kotrehoż wón wohlada, Śbóžnik, Khrystuś. Tak chze- my my, kiż hnadu mamy, śo czełnje widžimny, śtajnje na Je- suśa pohladac, kiż je spoczatk a tónz naścheje wěrny. Wóh tón Rnjeś njech pał też hnadu nam spózczi, śo by we wołomiku, hdnj wotśalczebnjemny, Jesuś Khrystuś tón był, na kotrehoż naśche wóczko hlada a śo jecho, hdnj do njebiech pśchińdzemny, wohladamy i woblicza k wobliczu a śo wón naś strowi i po- strowom węcnoścze: O ty dobry a śwěrnny wotroczo, ty śy nad małym śwěrnny był, ja chzu cze nad wjele poścajic; dži nuts k twojeho Rnjeśa wjeśełosczi. Hamjeń.

Sa póstny czaś!

Śyno Boży, śa naś kśhiżowany,
Twoju lubość njeśtóncznu
Chzu ja kśwalic; mi twoj' krawne rany,
Żorla żohnowania śu.
Žane śbožo na semi wśchak ženje,
Njepśchinjebe duśchi spokojenje,
Khibe ty, mój Śbóžniko,
Kiż śy śa naś czerpił wścho.

Śchto śy tola wśchitko wuścac mēlo
Sa naś, Boże jehnjatko!
Njeje cżwile śa duśchu a czeło,
Kiż ty njeby czerpiło.
Hdnj śo w czeźkim bēdženju mi śtyśchcze,
Ja pod twojim kśhiżom, Jesom Khrystcze,
Widžu twoju śczerpnośc wśchu,
Nowe mozy dościanu.

Jesu, hdnj mje śaśudžuja druśy
Mojich pśchēstupienjom dla,
We Tebi ja w śwojej hrěśchnej nuśy
Namkam prawoh' lēkarja.
Kaś śmēm tola, nětko wucziśczeny
Ś Twojej krowu, śa śbóžnośc wuśwolenny,
Rnjeże, i wulkej radoścju
Kśwalic twoju śmilnośc wśchu!

Jesu, twój kśhiż, śnamjo dobnwanja,
Njepśchińdz ženje i myślow mi,
Na njón hladam wośrjedź wojowania!
Kaś ty śej naś wubēdzi! [mnje,
Pśches śmjercz twoju, — śchtoż też pśchińdze na
Je wśchak hnada pola Wótza śa mnje.
O, na twoju śaślužbu
Ja też junu wumrēc chzu! J. B.

Ś póstneho czaśa śa póstny czaś.

Póstny czaś je, — haj śwjaty póstny czaś, prajimny se śwojimi śtarymi pobožnymi. Ale na czim pytneśch to, wi- džiśch to, kśhiśch to?

Sa tndžen śwonja ras wjazny śwonny, haj! Ale, kēto jich je, kiż czińja po jich wołanju a dzeja, śhromadnje wopomi- nac wścho, śchtoż póstny czaś pśhipowjeda? Kēto? A śchto śu czi, kiż du? Śsy ty też mjes nimi?

A czińi czaś — rěka tutón póstny czaś. Je wón czińi? Je wón czińiśchi hacz druhi czaś zyrkwincho lēta? So wón to dnrbi być, to praji tola mjeno: „czińi czaś.“ A wono praji dale, śo dnrbi cżlowjeśojo w tutym czaśu czińiśchi być hacz hewał, a śo to dozyła hinał móžno njeje, hacz śo to śu, dofelz tutón czaś i tym, śchtoż wón pśhipowēda a woni rospominaja, jich czińich czińi. Haj rospominaja dha woni, śchtoż czaś pśhipowjeda? Podnuria śo do śwjateje śtawisny Jesuśowej paśiony? Podnuria śo do śo a śwojeho žiwje- nja a do śwojeho pśchichoda?

Czińi czaś lēta 1935! Je wón śchto hinaśchi hacz na pich. lēta 1930? To rěka pśchezo: Śsu ludžo tuteho czaśa a w tu- tym czaśu śchto hinaśchi lētku hacz tehdy?

Bo wuśaśu biśkopowym ma tutón czaś miśionariśki na- dawł mjes zylm ludom, to rěka: my jón mamy, my kśheśczi- jenjo mamy tutón nadawł. Dopjelnjamy my jón? A do- pjelnjachmy my jón? Pśchetoż: kśheśczijan być — rěka pśche- zo: miśionariśki nadawł mēc a wuśonjecz. A to niż jeno pśchi wośebitych śkladnoścach, nē pśchezo. A pśchezo i wutro- bu, i ertom, i rufu, i zylm žiwjenjom!

Kaś śmy to czińili hacz śem? Kaś czińimny to nětke? Cžujeśch, śo maśch hižo i tutymaj praśchenjomaj wjele śa czi- ŋi czaś rospominanja?

Bośwjeczenie noweje Luczańśkeje zyrkwje.

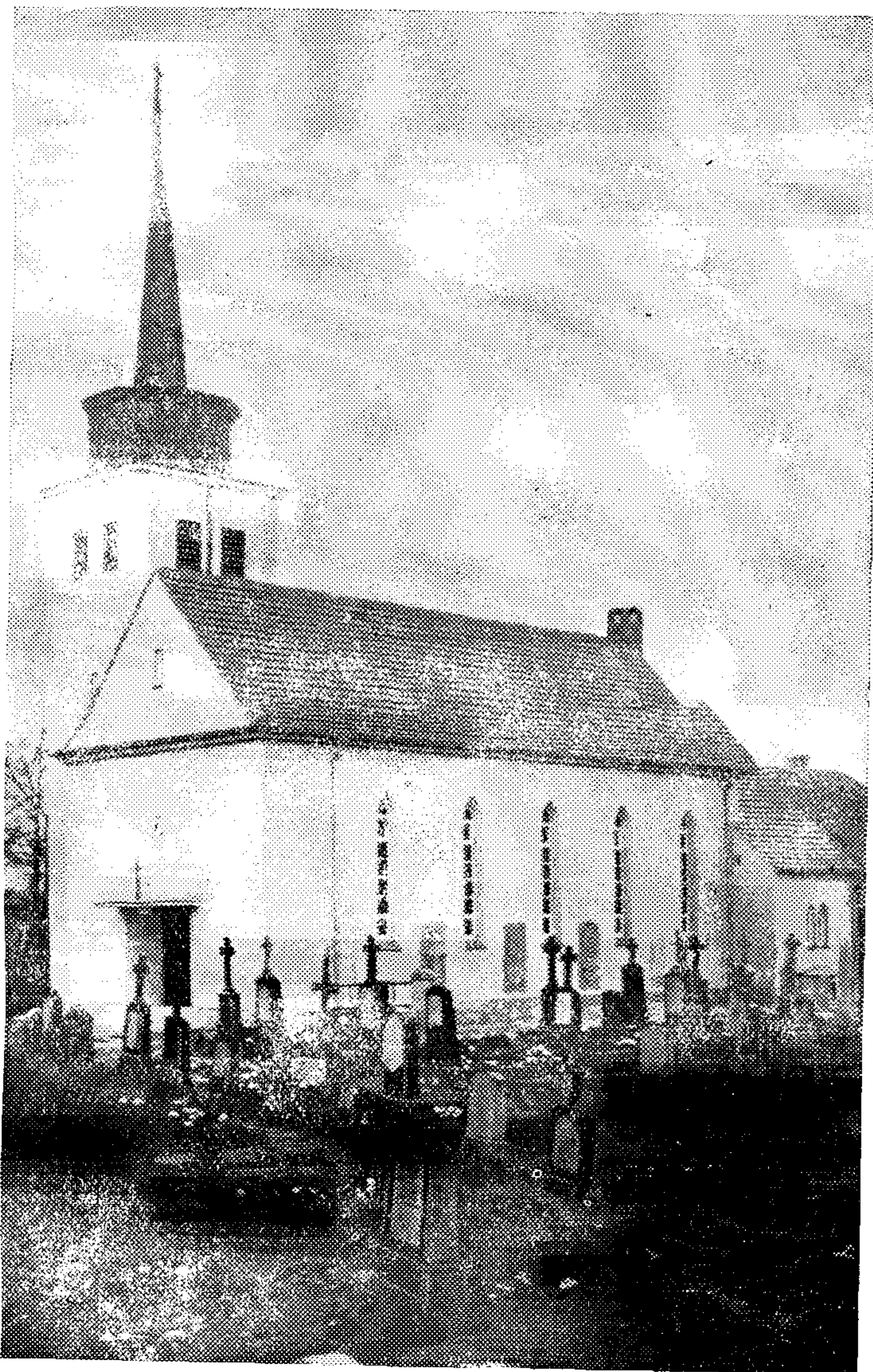
(Wofracžowanie.)

Biśkop D. Zanter stupi na woścak, śo by zyrkej pośwjec- zył. Sa přėdowanśki tekt mējeśche śłowo Śswjateho Piśma i 2. liśta na Kolożeffich: „Tehodla, kaś wy teho Rnjeśa Je- som Khrysta ścze horje wśali, tak w nim kśhodźcze, kiż wy ścze śkorjenjeni a natwarjeni w nim a wobtwjerdzeni pśches wē- ru, jako ścze nawuczeni: dha budźcze w tej śamej tak połni, śo śo i džaťom pśchelićcze.“

Tutón Boży domečt je śo nam dženka wotewrił. Njeje wulki, ani wulkotny, ale maśej wjeśzy zyle pśchitulenny. Nětko śtražuje śaśo wēža zyrkwiczi nad czińej holanśkej wjeśzy. Śswjedžen wjeśela je tutón džen śa Luczańśku wośadu. Kaś śu śo wśchitzy na njón wjeśelili, kaś śu śo wśchitzy i luboścju śtarali a prōzowali wo tutón nowotwar! Hdnj je tutón Bo- ži dom nētł dotwarjenny, džaťujemy śo naśchemu Wótzej we njebiekach, dofelz jako widomne śnamjo jecho żohnowania śe- ji tutón Boży dom pśched nami. W tutej hodzinie śpomina-

my na wschitkich, kiž bu s hłowu, i rukomaj, se brědkami a s próstwami kóbu twarili na tutym Božim domje. Nowy stawisniški wotřešć sapocžina jo dženka sa tutu wožadnu. Na wožad lud cžaš licži po zyrkwjach, kiž bu tu stali a po dushepastyrjach, kiž bu tu skutkowali. W prijedawškej Luczańskej wožadze je w lětach 1691/92 skutkował kěrluscher Jan Mentzer. Dženka móžemy s nim spěwacž „Hdy bnyh ja s ty-
haz jasnkami.“

Dženka móžemy jo sažo jako wožada czucž, mamy sažo doštojnny Boži dom! Njedy tež bėchu Bože kłuzby w schuli rjane, je tola wjele rjenišo a kražnišo, w tajkim rjanym Božim domje jo wołoko Božeho kłowa jo hromadzić. My jo sa to džakujemy wschēm, kiž bu nam to smožnili wot statneje wnjachnosće hacž k jednoremu dželaczerjej.

Nowa zyrkej we Lucžu.

A nětko pschindžemy my! Sa cžo tutu nowu zyrkej? Nětajki wusnam ma wona jenož, hdyž žiwjenje s njeje wu-
khadža. Tola, kak pschindže žiwjenje do wožadny? Kak jo žiwjenje we wožadach budži? Zaposchtol Pawoł nam jo praji: „Khodźće w Khrystu, kiž wy scže štorjenjeni a natwarjeni w nim a wobtwjerdženi psches wěru.“ S tym sapocžina jo nowe žiwjenje. S Božeho kłowa dnybi móž wukhadžecž, potom bnyh štorjenjeni a natwarjeni w Khrystu Jesu, kiž je našy wjednik, kiž je hłowu, a my jeho czěla stawny. Psched něhdže 1000 lětami pschindže s daloka swje-
laza powěsč, kwyatny ewangelij k přenjemu rasej k nam do Schlesyjskeje! Wschē stawny našeho luda budhu sjednocžene

s kšesczijanskej wěru. Wěra bu móž w žiwjenju našich wótzow. A sažo lětstotki posdžišo: k druhemu rasej pschindže ewangelij k nam do našeje domišny! Wittenbergšy studenta pschindžechu do Schlesyjskeje a pschinjechu wot Luthera sažo wukłedženy ewangelij. Wožadny žadachu kej ewangeliskich předarjow. Haj, našchi wótzajo bėchu štorjenjeni, natwarjeni w Khrystu a khodžachu w nim. W žanym człowjeku njemóžemy khodžicž, jenicžny w Khrystu. Je to w tutej wožadze tež tak? Esu tež tudny žiwi kšesczijenjo, kiž we Khrystu khodža? Haj, najprjedy dnyrbimy štorjenjeni a natwarjeni w Khrystu bnyč a w nim khodžicž, potom bnyh žyle wěsće tež žiwi kšesczijenjo.

Khrystu dawa nam kwoje kłowo, a w našich ertach dnyrbi tute kłowo wuśnacže bnyč. Wožebje we Schlesyjskej bėchu protestantajo nusowani, žebi s wuśnacžom kwojeje wěry drohi ewangelij wukhowacž. Czežke bėchu lěta po reformaziji sa ewangeliskich kšesczijanow we Schlesyjskeje. Wjazny dnyžli 1500 zyrkwjow jim rubichu abo jamknychu. Dny dołho dnyrbjachu pucžowacž hacž do kušodneje ewangeliskeje zyrkwje. Wy pak, lubi wožadni, macže nět k wasch Boži dom žyle bliško! Esłubče dženska: my chžemy kwerišchi we wěry bnyč hacž dotol! Tutaj zyrkwicžka njednyrbi wam jenož deba wascheje wožadny, ale dnyrbi wjele bóle wascha domišna bnyč! Jena kwojba ma tutaj wožada bnyč, kotraž ma tudny kwoj rjany statok! Bóh je nam bližšy, hacž kej to myšlimy; ale hdyž my jemu kwerišchi njemyšmy, jo wón tež wot naš wotwobrocži. Tehodla: stejće kručže we wěry! Haj, stejmy wschitžny kručže we wěry a w žiwjenju! Našy lud a kraj trjeba dženska kwerišchi a kručžny šacžanow, kiž bu štorjenjeni we wěry kwojich wótzow!

A w tutej wěry mamy bnyč polni džaka! Džakowni chžemy bnyč, jo mamy našu wěru, našy ewangelij, našu zyrkej! Hdyž dženska jena wožada kej swěri, kej nowu zyrkej natwaricž, wona s tym pokaja, jo ma nadžiju do pschichoda našeje ewangeliskeje zyrkwje. A hdyž je tajka wožada tež dobra wožada, je wona šdobom tež kamjen sa žyłu našu zyrkej, sa žyly našy němški lud. Dženka chžu tutu próstwu wuprajicž: chžemy wschitžny jo šatwaricž dacž jako žiwe kamjenje do zyrkwje, kotraž pschindže ma, a po kotrejž wutrobne žadanje mamy! Našy lud je sjednocženy, njemohka naša zyrkej tež sjednocžena bnyč? Zyrkej pak budže hagle potom sjednocžena a woprawdžita zyrkej, hdyž budže natwarjena a šaložena w Khrystu Jesu, kiž je wčera a dženska, a tón kamny, kiž wón je, budže tež do wěrynosće.

My prošmy Boha, jo chžy wón kam tutón Boži dom požwjecžicž, jo by byla jemu kwjaterniza, wožadze, ewangeliskej zyrkwi a němškemu ludej pak k žohnowanju. — A w mjenje Boha Wótza, Esyna a kwjateho Ducha požwjecži biskop D. Zanker nowy Luczański Boži dom.

(Pschichodnje dale.)

Šhto jenicžke kłowo samóže!

Hdyž kłyschu ja to kłowo: „domišna“
Kak šwonny mi to we mni šabika.
So we mni schumi, schucži wschō,
Tak czěri frej mi psches czělo.

Hdyž kłyschu ja to kłowo: „domišna“
Mi duscha radoščizwa šajuska.
Esso woblicžo mi porjenišchi
A kmemk do njeho šastocži.

